

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO
 ĮSTATYMO NR. VIII-2032 2, 6, 9 STRAIPSNIŲ IR 2, 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3420 PAKEITIMO ĮSTATYMO,
 LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ ĮSTATYMO NR. I-891 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3421 2 STRAIPSNIO
 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 463 STRAIPSNIO PAKEITIMO
 ĮSTATYMO NR. XIII-3422 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA**

Institucija, pateikusi pastabas ir pasiūlymus	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į pastabas ir pasiūlymus
Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022-11-07 išvada Nr. NV- 3137	Praktikoje dažnai iškyla sunkumų įstatymuose numatytoms įstaigoms ir institucijoms keičiant teisinę formą, statusą ar pavadinimą, kai kartu būtina keisti visus susijusius įstatymus – procesas užtrunka ir sprendimai yra priimami lėtai. Tai neatitinka teisėkūros ekonomiškumo ir proporcingumo principų, todėl siūlytume apsvarstyti galimybę Projektuose nevertoti konkrečių pavadinimų – akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos, akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“, – pakeičiant juos Projektuose apibrėžtomis sąvokomis.	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas Nr. VIII-2032 (toliau – KPPPFĮ) siūlomas keisti, numatant jame nuostatas dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – Programa) finansavimo lėšų skyrimo akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ valstybinės reikšmės kelių tinklui prižiūrėti, siekiant teisinio aiškumo. Šiuo metu KPPPFĮ nustatyta, kad Programos finansavimo lėšos naudojamos valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūrai, ir nenurodoma, kad šias lėšas naudoja akcinė bendrovė „Kelių priežiūra“. Atsižvelgiant į valstybinės reikšmės kelių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, akcinė bendrovė „Kelių priežiūra“, vykdanči valstybinės reikšmės kelių priežiūrą ir tvarkymą, įtraukta į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Be to, šios bendrovės vykdoma valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašė. Atsižvelgiant į tai, akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ Programos finansavimo lėšos skiriamos Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje, tvirtinamoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Įtraukus minėtą nuostatą į KPPPFĮ Programos finansavimo lėšų skyrimas valstybinės reikšmės kelių tinklui prižiūrėti bus aiškesnis (pažymėtina, kad įstatyme bus reglamentuota šiuo metu esama situacija).</p> <p>Pažymėtina, kad Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė (toliau – Teisės grupė) teikiant pirmines pastabas šios pastabos neįtraukė. Ateityje svarstysime galimybę nustatyti KPPPFĮ Programos finansavimo lėšų skyrimą AB „Kelių</p>

		<p>priežiūra“ nevartojančią konkretaus pavadinimo.</p> <p>Į Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 2, 6, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas) taip pat įtrauktos nuostatos dėl AB Lietuvos automobilių kelių direkcijai (toliau – LAKD) priskiriamų funkcijų, susijusių su elektroninės kelių rinkliavos informacine sistema. Pastabos dėl įstatymo projekte naudojamo LAKD pavadinimo taip pat nebuvo pateiktos teikiant pirmines pastabas. Šiuo metu atsižvelgę į minėtą pastabą, nuostatas dėl LAKD paskyrimo paskirtuoju kelių rinkliavos rinkėju, pagrindiniu rinkliavos teikėju ir LAKD paskyrimo EERP teikėjo registratoriumi nurodėme viename straipsnyje. Minėtą nuostatą pateikti įstatymo įsigaliojimo, įgyvendinimo ir taikymo straipsnyje netikslinga, kadangi šio straipsnio nuostatos neperkeliamos į suvestinę įstatymo redakciją. Ateityje įvertinsime visas aplinkybes ir atsižvelgsime į šią pastabą.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad KPPPFĮ 2 straipsnyje nustatyta Programos finansavimo lėšų apibrėžtis buvo papildyta, atsižvelgiant į Finansų ministerijos pastabą, įtraukiant į ją „akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos pajamos iš kelių rinkliavos“.</p>
	<p>Keičiamo įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje siūloma nuostata, kad kai nustatomas kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejis, taikomas šio straipsnio 5 dalyje nustatytas kelių rinkliavos mokestis už naudojamą mokamų kelių infrastruktūrą, stokoja aiškumo ir pagrindimo – kodėl siūlomu teisiniu reguliavimu už tos pačios paslaugos suteikimą yra nustatomos skirtingos rinkliavos atsižvelgiant į transporto priemonių valdytojų elgesį. Toks diferencijuotas reguliavimas turėtų būti pagrįstas ir įvertintas lygiateisiškumo kontekste. Be to, keičiamo įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje, į kurią yra pateikiama nuoroda, yra nurodyta, kad tuo atveju, kai nustatomas kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejis, taikomas ne tik 112 eurų kelių rinkliavos mokestis už naudojamą mokamų kelių infrastruktūrą, bet ir bauda, kaip</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal KPPPFĮ pakeitimo įstatymą kelių rinkliavos lėšos yra akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos lėšos, jos bus naudojamos mokamų valstybinės reikšmės kelių priežiūrai ir plėtrai. Siekiant užtikrinti valstybinės reikšmės kelių, už naudojamą kuriais bus mokama kelių rinkliava, tinkamą kokybę įstatymo projektu siūloma nustačius kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejį taikyti ne tik baudą, kuri mokama į valstybės biudžetą, bet ir 112 eurų kelių rinkliavos mokestį už naudojamą mokamų kelių infrastruktūrą. Minėtas 112 eurų kelių rinkliavos mokestis reikalingas tam, kad būtų padengtos kelių priežiūros, nudėvėjimo, kelių atnaujinimo ir plėtros išlaidos neteisėto kelių infrastruktūros naudojimo atveju. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai transporto priemonės valdytojas nemoka kelių rinkliavos, negalima tiksliai nustatyti naudojimosi mokama kelių infrastruktūra apimtys (nuvažiuoto atstumo), todėl atstumas nustatomas vertinant transporto priemonės nuvažiuotą atstumą per laiką (kelių rinkliavos mokesčio dydžio, taikomo, kai nustatomas kelių rinkliavos nesumokėjimo atvejis, pagrindimas pridedamas).</p>

	nustatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse.	
Asociacijos „Lietuvos keliai“ 2022-10-10 raštas Nr. 34	<p>Nepritariama Projekto 5 straipsnyje numatytai 9 straipsnio pakeitimo redakcijai, kurioje siūloma Papildyti 9 straipsnio 1 dalį nauju 27 punktu: „27. Akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ veiklai, susijusiai su valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūra.“.</p> <p>„Asociacijos nuomone Seimui priėmus šį siūlymą būtų įtvirtinta valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūros monopolija, patikint šią veiklą ir finansavimą išskirtinai akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ (AB „Kelių priežiūra“). Toks reguliavimas, neišsprendus kitų esamų AB „Kelių priežiūra“ veiklos problemų, būtų valstybės pagalba ir iš esmės iškreiptų sąžiningą konkurenciją kelių sektoriuje.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kad kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir taisymo (remonto) darbai vykdomi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Valstybinės reikšmės kelių, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu, yra priskirti infrastruktūrai, turinčiai strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, priežiūrai šis reikalavimas nėra nustatytas.</p> <p>Atsižvelgiant į valstybinės reikšmės kelių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, bendrovė, vykdanči valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūrą ir tvarkymą, įtraukta į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Be to, bendrovės vykdoma valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašė. Nustatant lėšų skyrimą akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ veiklai, susijusiai su valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūra, nustatomas lėšų skyrimas specialiuosius įpareigojimus vykdančiam subjektui. Tai reiškia, kad bendrovė, teikdama šias paslaugas, neveikia rinkos sąlygomis ir šios paslaugos nepriskirtinos komercinei veiklai. Pažymėtina, kad toks teisinis reglamentavimas neprieštarauja Europos Sąjungos teisei, kadangi valstybės narės, tam tikruose sektoriuose siekdamos užtikrinti viešąjį interesą, turi teisę turėti valstybinį monopolį, jeigu tai yra būtina.</p> <p>Pažymėtina, kad, Susisiekimo ministerijos turimomis žiniomis, šiuo metu AB „Kelių priežiūra“ taiko tarptautinius apskaitos standartus, leidžiančius tinkamai, aiškiai ir skaidriai tvarkyti apskaitą. Bendrovėje visos tiesioginės veiklos sąnaudos atskiriamos ir priskiriamos atitinkamai rangos ir kelių priežiūros veiklai. Nuo 2020 m. AB „Kelių priežiūra“ apskaitoje įdiegtas sąnaudų apskaitos modelis (ABC – <i>activity based costing</i>), kurį taikant netiesioginės veiklos sąnaudos paskirstomos rangos ir priežiūros veikloms, atskiroms sutartims ir projektams. Šie sprendimai leidžia AB „Kelių priežiūra“ atskirti pagrindinės ir papildomos veiklos pajamas ir sąnaudas. AB „Kelių priežiūra“, vykdydama priežiūros darbus ir dalyvaudama rangos konkursuose, išlaiko kaštų paskirstymą pagal veiklas, todėl, vykdydama komercinę veiklą, ji nenaudoja valstybinės reikšmės kelių priežiūros veiklai skirtų išteklių.</p>